

Situationen i folketinget udskiller sig i dag ikke meget fra den, der rådede, da folketingsgruppens skriftlige beretning blev afsluttet den 19. marts.

Vi har fremsat nogle forslag - et om en særlig indsats for unge, kvindelige arbejdsløse, et om hævelse af grænsen for produktionsanlæg, hvorfra der ikke skal betales el-afgift, og sammen med andre partier et om forældres betaling for børns daginstitutionsophold og et om stop for Tårnby-motorvejen.

Vi har desuden, enten alene eller sammen med andre, rejst nogle forespørgselsdebatter om civile værnepligtiges forhold, om NATO's forstærkningsplaner, om lavindkomstkommissionens seneste arbejdsnotat, om EF's handelssanktioner mod Sovjet og om FN's ekstraordinære generalforsamling om nedrustning.

Vi har således fortsat kampen mod arbejdsløsheden og kampen mod oprustningen.

løvrigt er situationen ret usædvanlig i og med, at den socialdemokratiske mindretalsregering agerer uden fast flertal for sin politik. Det giver sig udslag i meget varierede og besynderlige afstemningsmønstre i folketingssalen.

Baggrunden for denne situation er som beskrevet i den skriftlige beretning, at det ikke lykkedes at indgå en aftale mellem S, RV og SF om den økonomiske politik i december, at socialdemokraterne alligevel valgte at danne regering, og at regeringen ikke senere har søgt at indgå faste aftaler, hverken med SF og RV eller mod andre partier.

På denne baggrund lægger regeringen sine forslag frem til behandling i folketinget og tager det, de kan få, med de flertal, der nu engang er til stede. - Det er på mange måder et mønster, som SF har opfordret tidligere socialdemokratiske mindretalsregeringer til at bruge.

Når det bruges i denne situation, er der ingen tvivl om, at det skyldes valgresultatet. Det gav klart tilkende, at vælgerne ønskede, at hvis Socialdemokratiet skulle fortsætte med at

regere, skulle det være med udgangspunkt i en politik, der var mindre borgerligt domineret end den, der har præget de kriseår. Sagt på en anden måde: Nu skulle kampen mod arbejdsløsheden prioriteres højest.

Derfor måtte Socialdemokratiet for første gang siden 1973 interessere sig for et samarbejde med SF, der klart havde prioriteret kampen mod arbejdsløsheden højest,

og som fik en så stor styrkelse ved valget.

Men samarbejdet foregår i et folketing med borgerligt flertal. Det er vigtigt, at vi holder os det for øje, d.v.s., at hver gang, vi forsøger at få indflydelse på politikken, er vi ikke kun afhængige af socialdemokraternes tilslutning - vi er også afhængige af, at ét eller flere borgerlige partier vil være med.

Jeg tror, at der hersker den opfattelse i befolkningen - også blandt vore egne - at dette borgerlige parti så oftest er Det radikale Venstre. Det er imidlertid ikke tilfældet.

De radikale optræder først og fremmest som bremser overfor de af regeringens forslag, som SF har sympati for. Jeg kan nævne i flæng, at de bremser

- en stramning af monopolløvgivningen,
- en kreditkøbslov, der skulle give forbrugerne i bedre retsstilling,
- forbud mod private hospitaler,
- en stramning af apotekerlovgivningen.

På andre områder må regeringen gå til et andet borgerligt parti for at få forslag igennem, som SF støtter. Det gælder nogle boliglove, hvor CD har støttet, og nogle skattelove, hvor Kristeligt Folkeparti har støttet.

Til gengæld bakker de radikale op bag den del af regeringens politik, der handler om generelle lettelser i erhvervsbeskatning, hvor regeringen iøvrigt finder sin støtte i højre side af folketings salen.

På denne baggrund er det vanskeligt at forestille sig, at der skulle kunne indgås en aftale mellem de tre partier. Netop på det økonomiske område er synspunkterne mellem SF og RV fundamentalt forskellige.

Alligevel bør vi nok gøre forsøget igen, men naturligvis kun, hvis en sådan aftale kan blive præget af nogle klare SF-synspunkter.

Vi lagde op til en ny aftalerunde med regeringen ved det brev, vi fremsendte fra folketingsgruppen til regeringen den 22. april. Heri ridser vi vor analyse af den økonomiske situation op, og påpeger, at der bør gøres både mere og andet for at bekæmpe arbejdsløsheden end det, regeringen har lagt op til. Papiret er udsendt til de delegerede.

Vi har endnu ikke fået nogen reaktion på papiret fra statsministeren, men det er sandsynligt, at regeringen vil ønske at drøfte den samlede økonomiske politik med os inden sommerferien, måske ganske hurtigt efter dette landsmøde.

Vi har et klart ønske om at påvirke politikken. Derfor vil vi også sige ja til drøftelser

med regeringen om en mere omfattende aftale.

Men naturligvis ønsker vi, at der skal tages hensyn til vore synspunkter, ligesom vi vil være parate til at give imødekommelser på områder, hvor det ikke drejer sig om noget principielt uantageligt, som fx indkomspolitikken. - Vi vil hele tiden have beskæftigelseseffekten og den sociale balance for øje.

Statsministeren forsøger med vanlig elegance - senest i sine 1.-majtaler - at true SF til at gøre alt, hvad Socialdemokratiet ønsker. Vi skal ikke bøje os for trusler. Vi har ikke noget selvstændigt ønske om at vælte denne regering, for vi mener, det var den bedste, vi kunne få i den givne situation. Men vi støtter den ud fra det, der er vor egen grundlæggende politiske opfattelse. Vi er et selvstændigt parti, og ikke halehæng til Socialdemokratiet.

Og der er stor forskel på den politiske filosofi, der præger de socialdemokratiske forslag til bekæmpelse af arbejdsløsheden og dem, der præger SF's. Det er bl.a. den nok så omtalte marts-pakke et udtryk for. Socialdemokratiet tror, at 36.000 ekstra uddannelses- og arbejdspladser vil kunne skabes bl.a. gennem store forøgelse af arbejdsgivertilskuddene.

Vi har ingen garanti for, at dette vil blive tilfældet. Vi mener - som det fremgår af vore egne udspil - at der bør sættes meget mere målrettet ind på de områder, hvor beskæftigelse kan og bør skabes, og at fx praktikpladser til efg-elever bedre sikres gennem krav og påbud til arbejdsgiverne, end ved at det offentlige køber sig til dem. Ingen skal være i tvivl om, at vi anser ungdommens vanskelige arbejds- og uddannelsessituation for et af de aller alvorligste problemer, og vi skal gøre, hvad vi kan for at hjælpe med at løse dem.

Vi tror ikke, at vi i den aktuelle situation kan ændre grundlæggende på den socialdemokratiske filosofi, men vi vil også med hensyn til marts-pakken indgå i forhandlinger med henblik på at få den forbedret.

Folketingssituationen giver SF både problemer og muligheder. Problemerne består i hele tiden at præstere et stykke arbejde til gavn for den del af befolkningen, hvis interesser vi er valgt til at varetage, uden nt vi derigennem sælger ud af vore grundlæggende principper. Mulighederne ligger i, at vi faktisk har en chance for at få indflydelse. Denne mulighed skal vi udnytte til det yderste. Mon vi skal samtidig forstå udadtil at gøre det klart, hvor begrænsningerne ligger. Igennem en udadvendt aktivitet, der klarlægger både problemer og muligheder, skal vi udbrede forståelse i

den danske lønarbejderbefolkning for, at kun et nyt arbejderflertal med et kraftigt styrket socialistisk islæt kan bane vejen for den ændring i dansk politik, der endeligt gør op med borgerlig krisepolitik, og introducerer en krisepolitik på lønarbejdernes betingelser med virkelig systemgennembrydende reformer.